

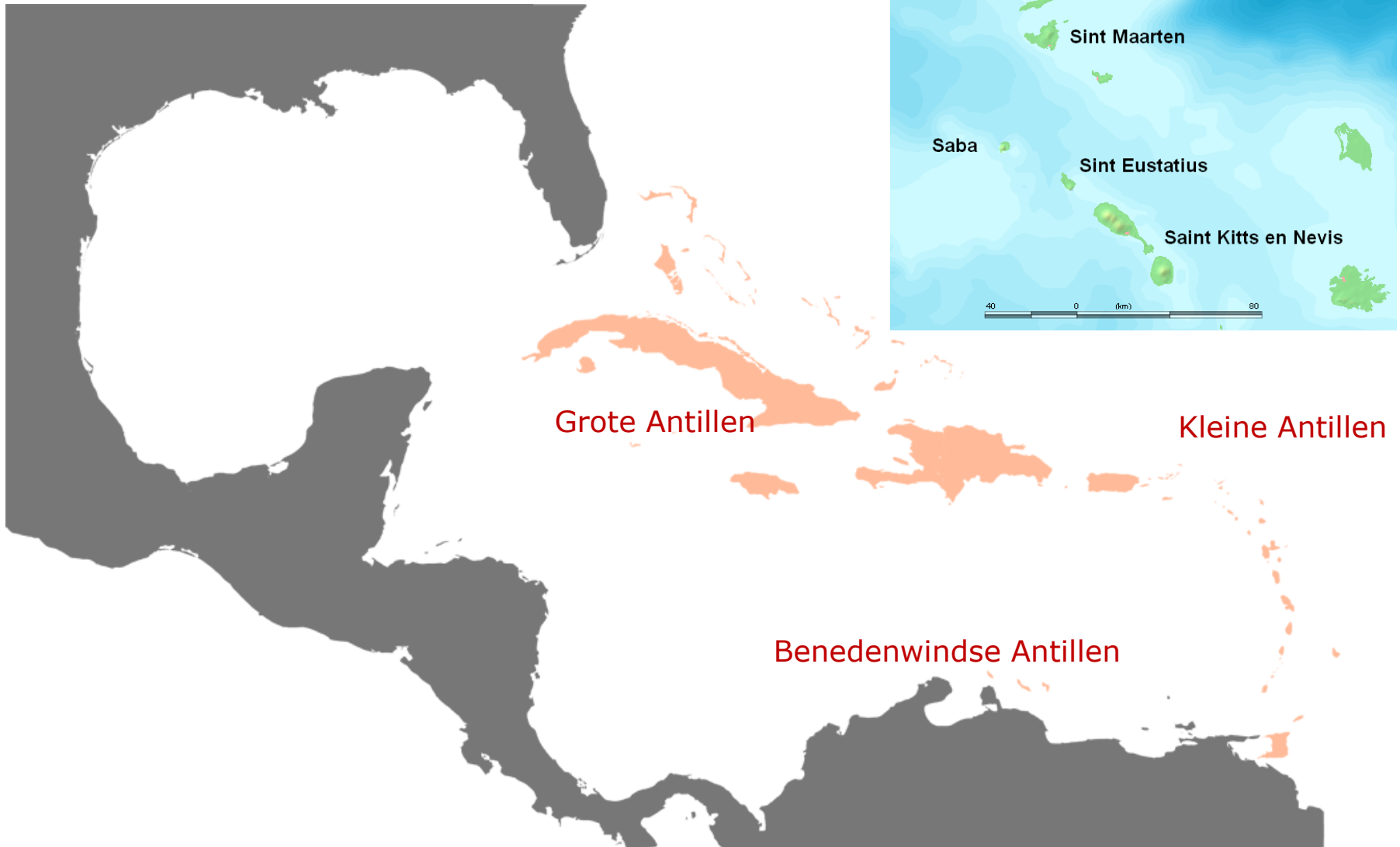
VVN7 - De Vegetatie van de Nederlandse Caribische eilanden

John Janssen & Pieter Ketner

i.s.m. Erik Houtepen, John de Freitas (Carmabi, Curacao), Joop Schaminée, Stephan Hennekens, Dolfi Debrot, Peter Verweij (WUR)

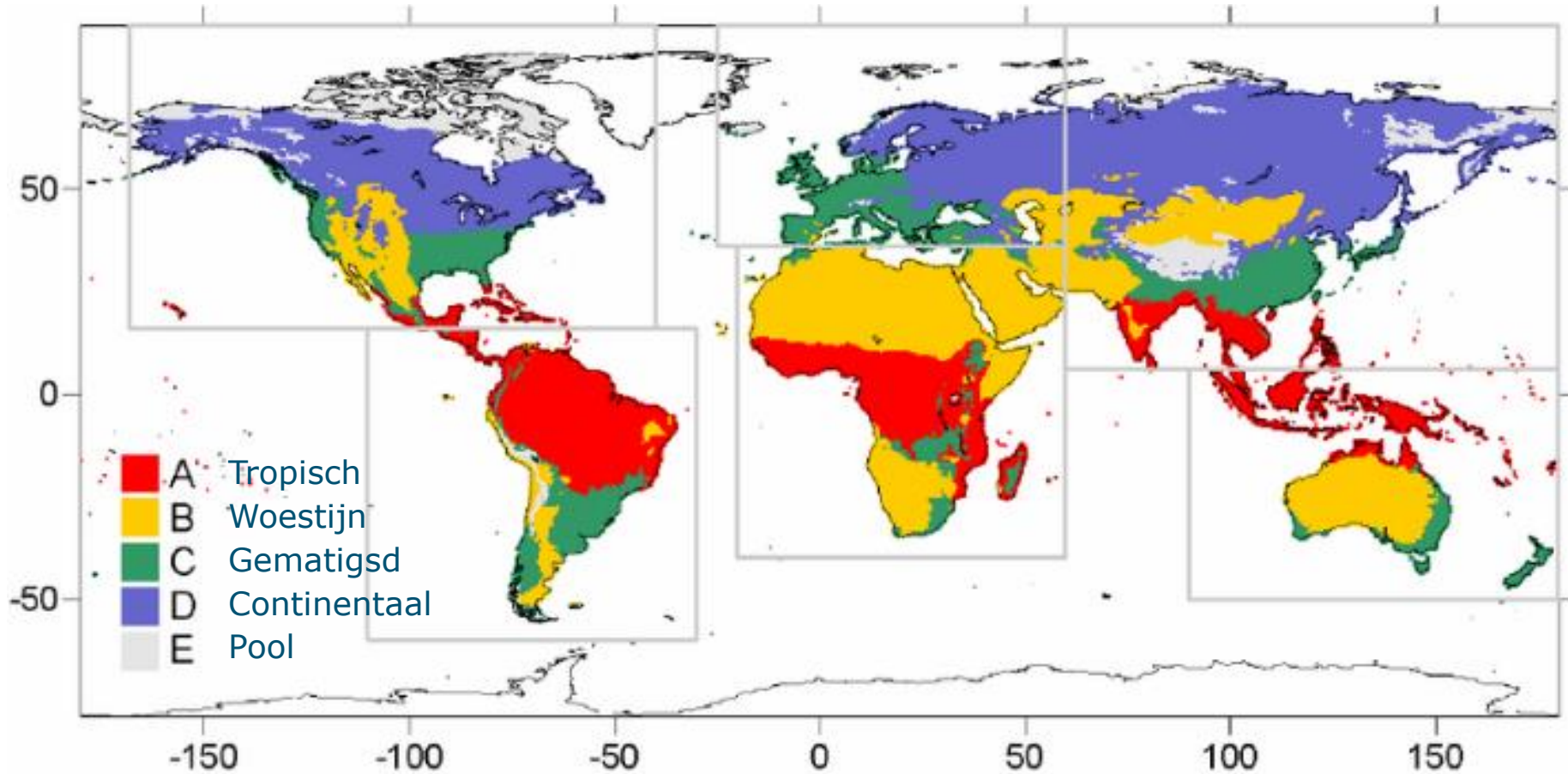
Locatie

Klimaat

Köppen 1951

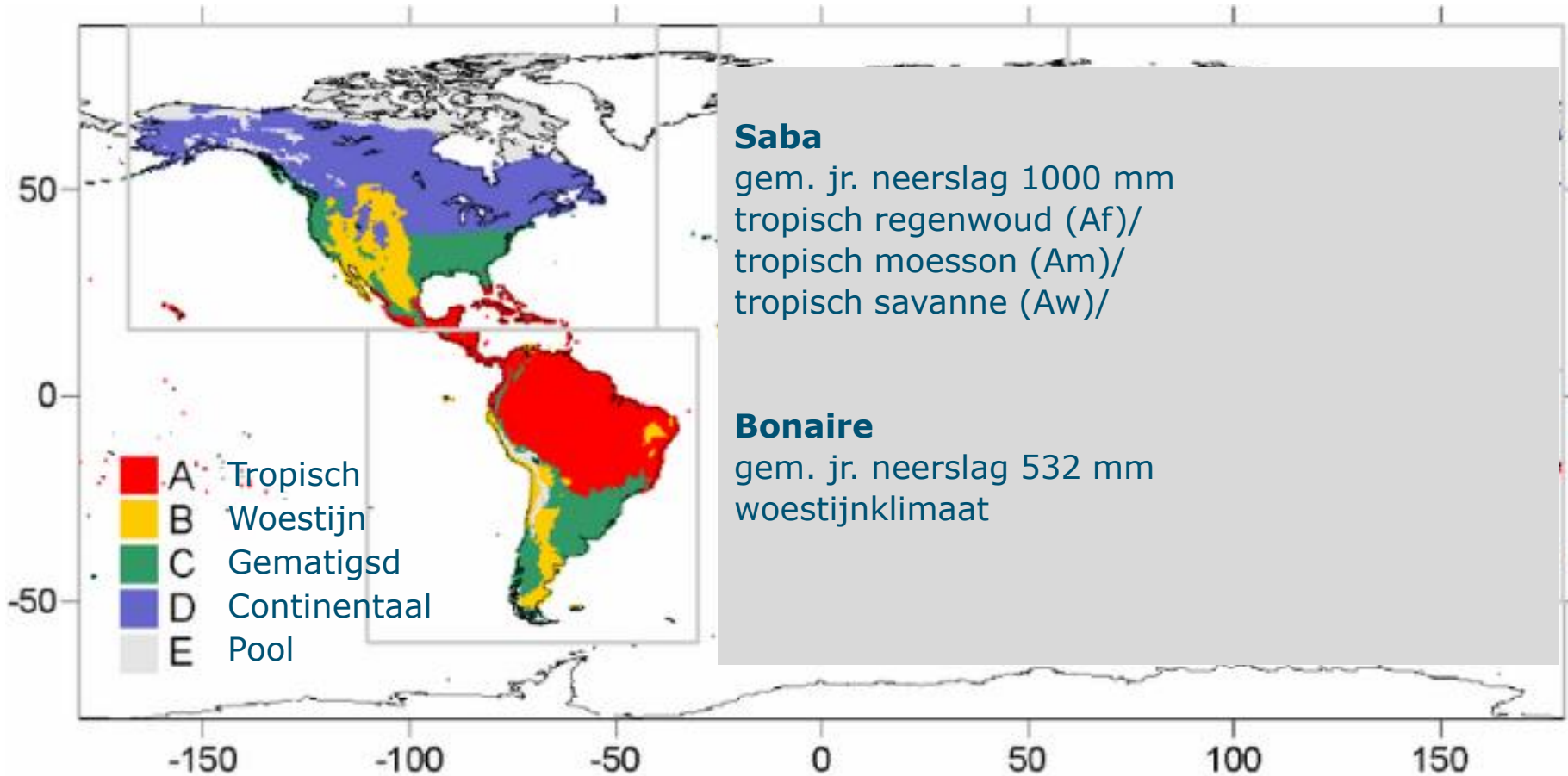
Tropisch (koudste maand > 18)

Klimaat

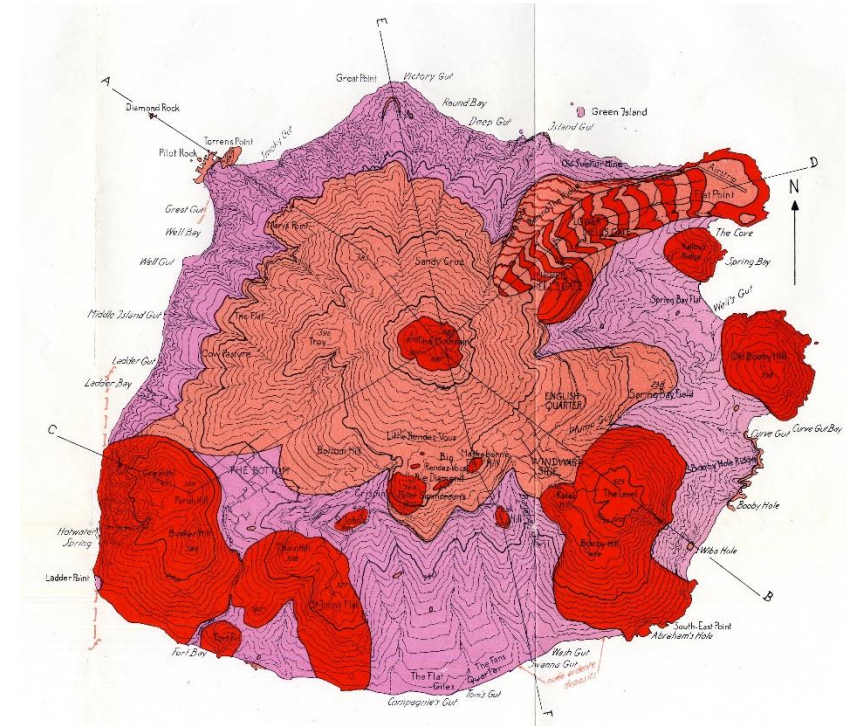
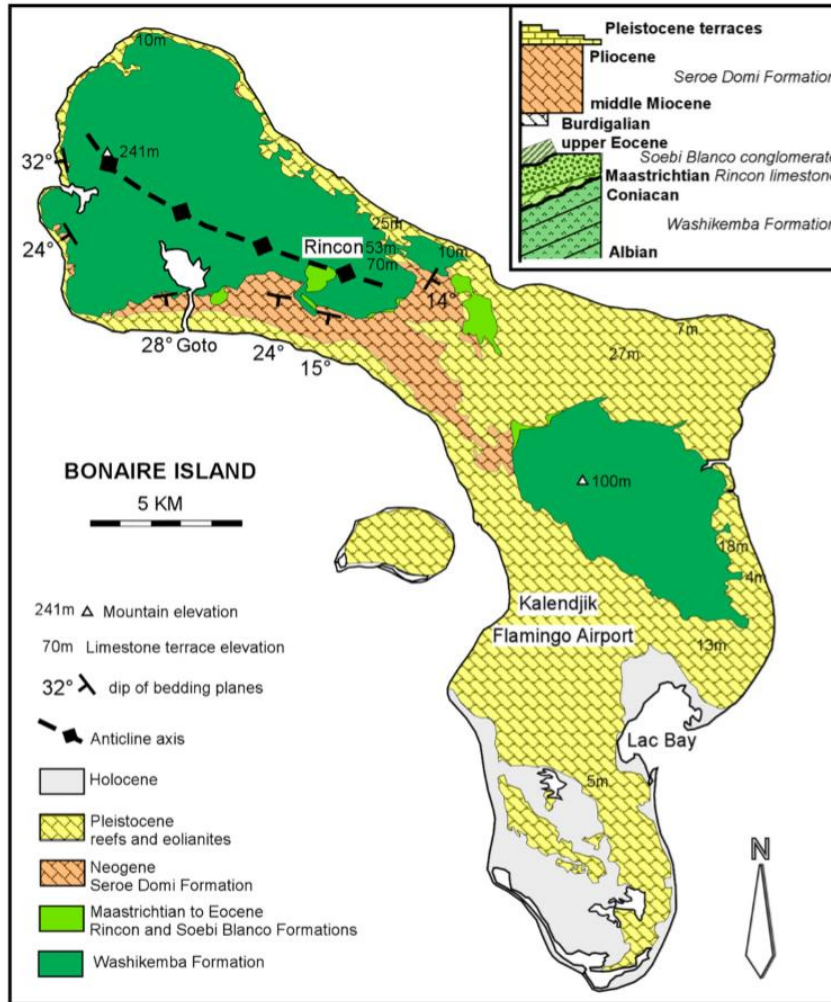
Köppen 1951

Tropisch (koudste maand > 18)

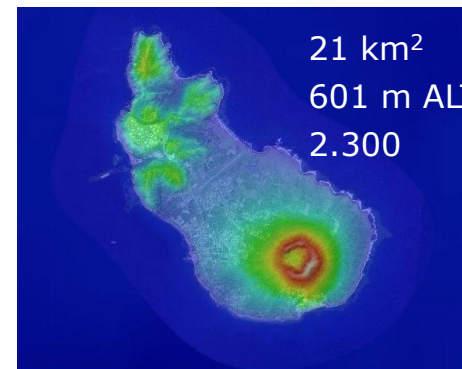
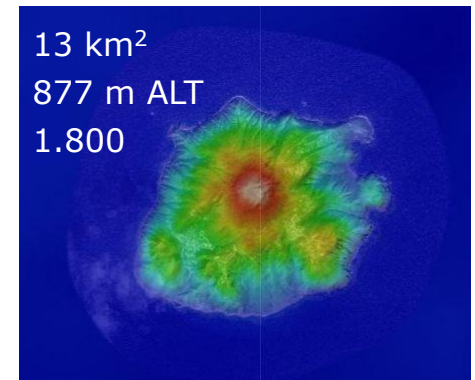
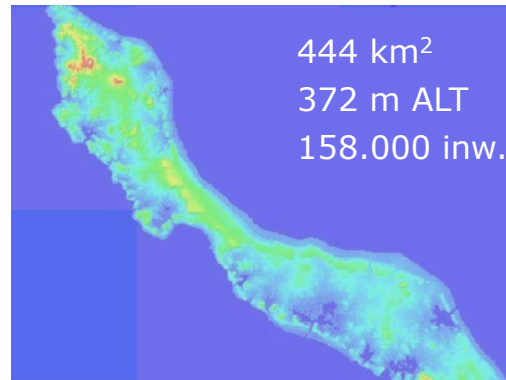
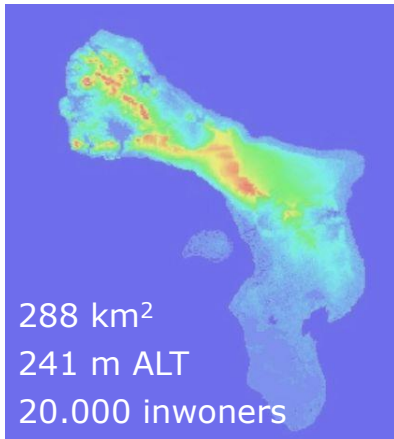

Geologie en bodem

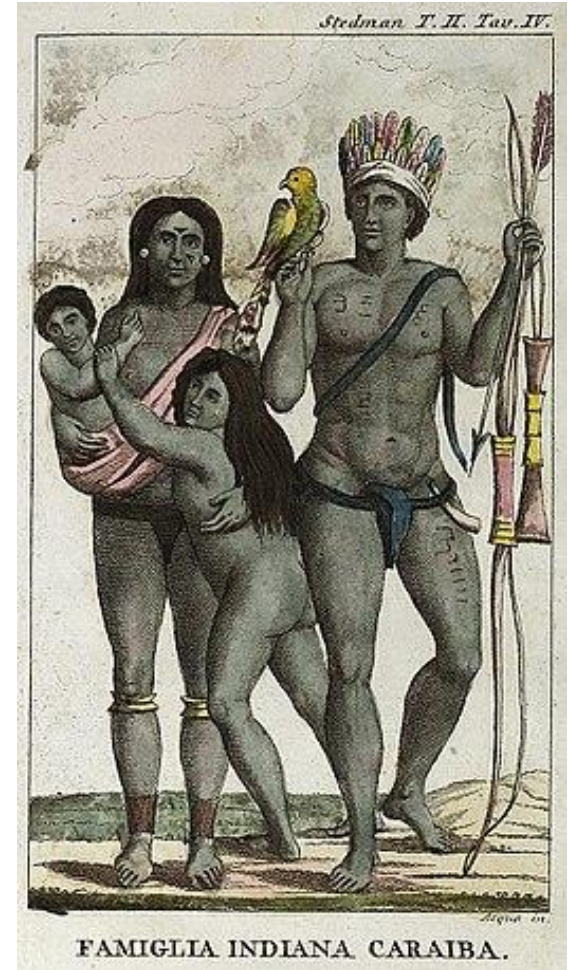
- Kalkterrassen (koraal)
- Vulkanisch
- Knip (ontkalkt marien sediment)
- Zand, klei, colluviaal, alluviaal

Oppervlakte, hoogte en bevolking

Historisch landgebruik: indianen

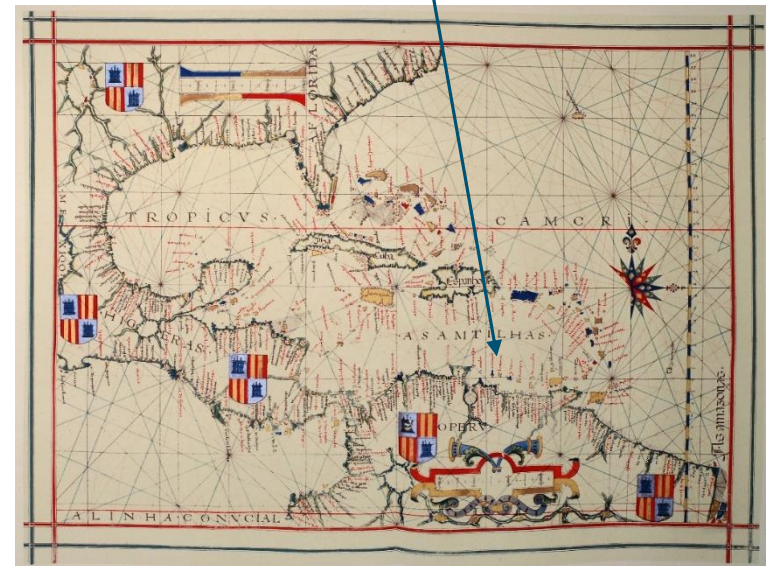

Historisch landgebruik: Europeanen

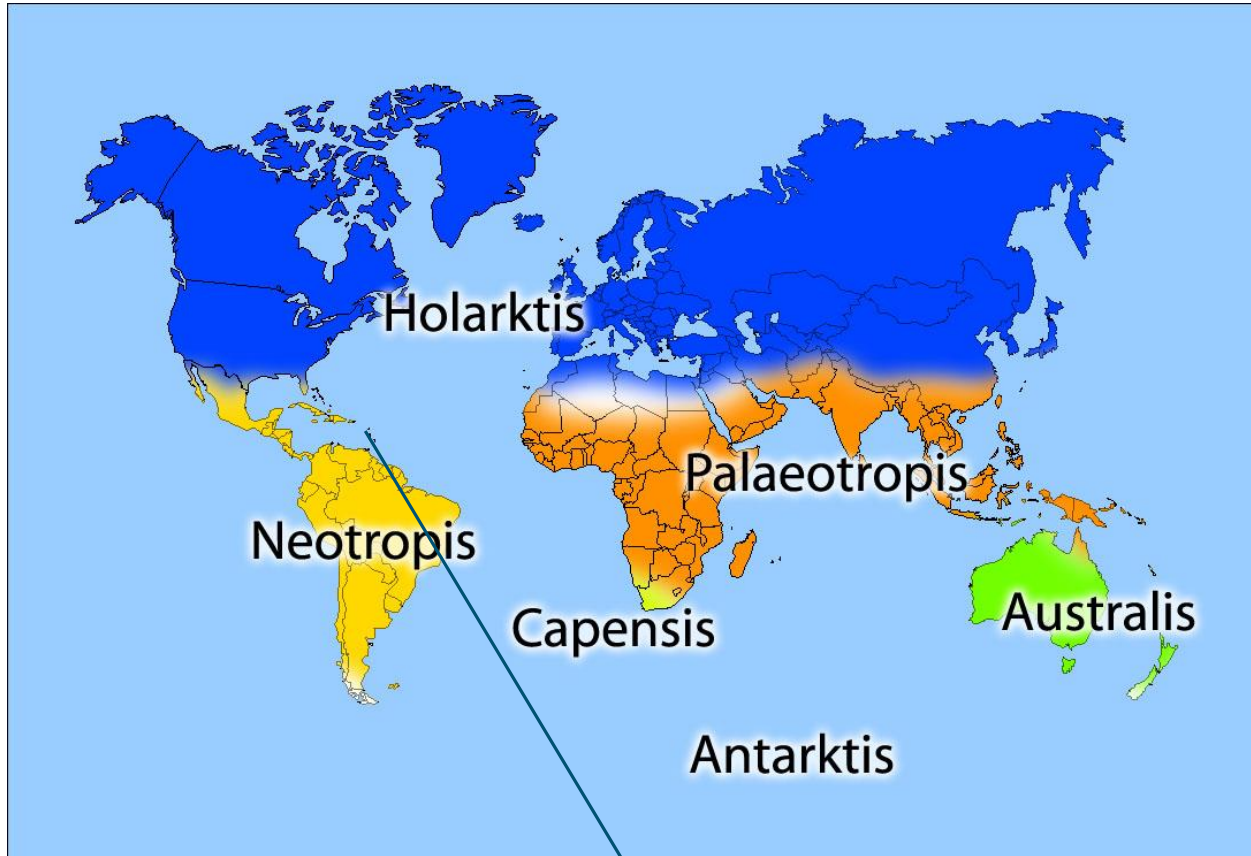
St Eustatius: 30.000 inwoners !

Aruba:
Isla da Brasil (kleurstof)

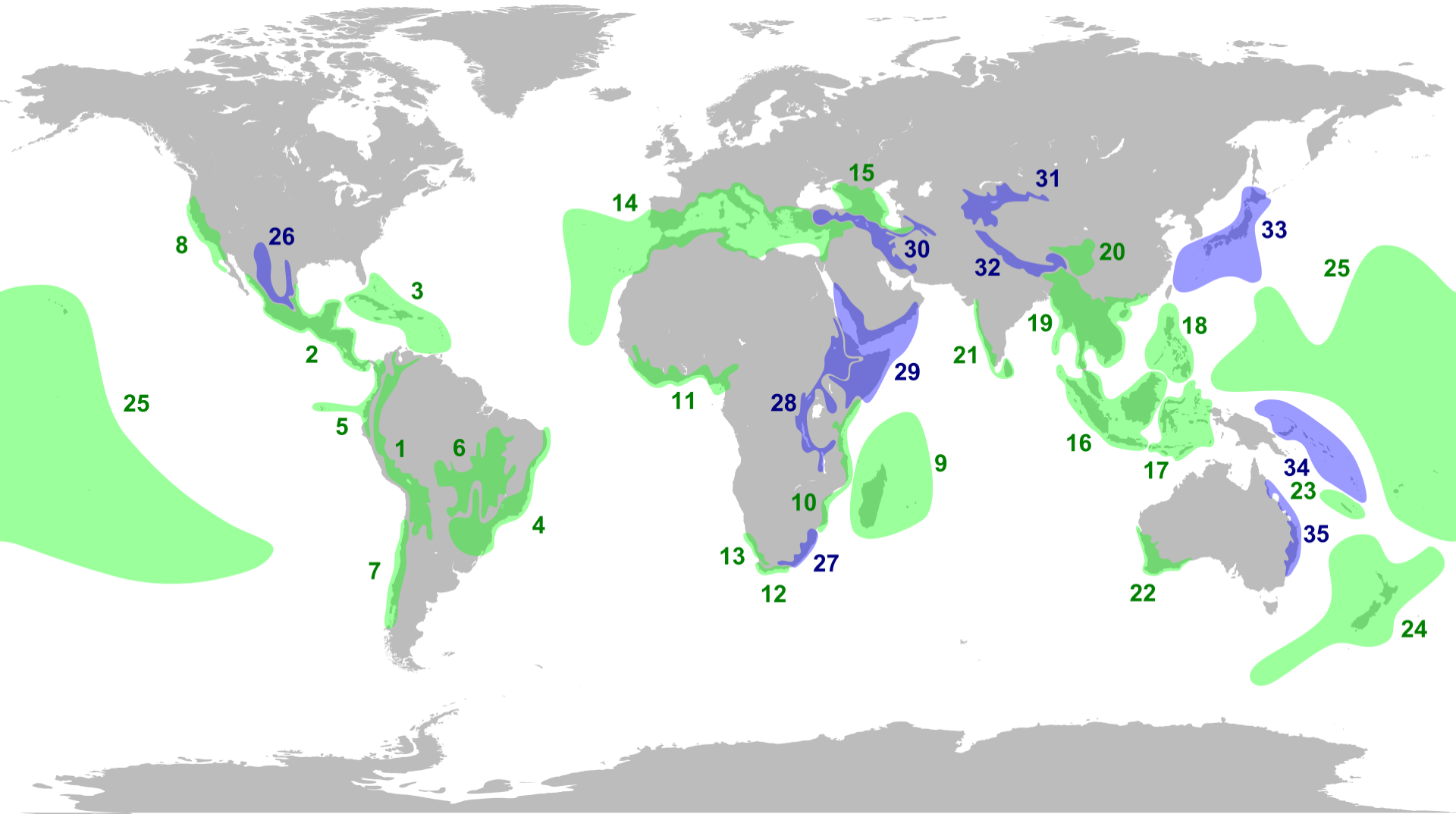
Flora - Kingdoms

Caribbean region

- West Indies province
- Central America province
- Galápagos Islands province

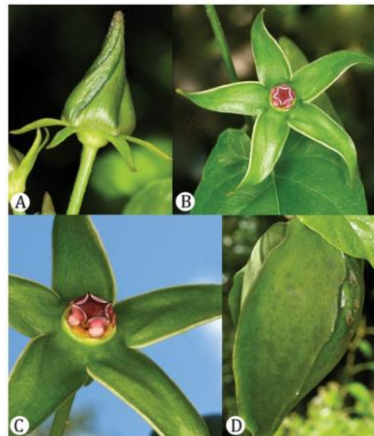
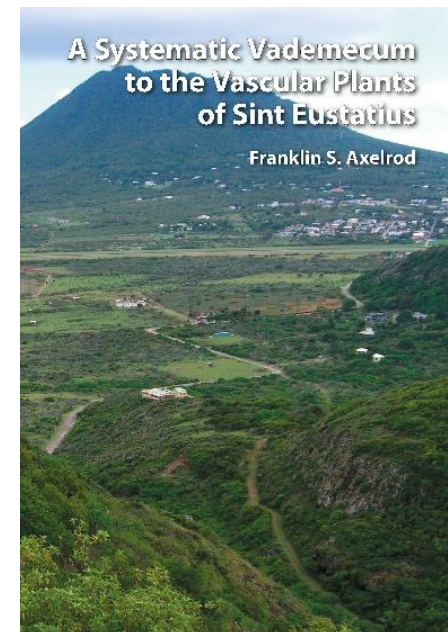
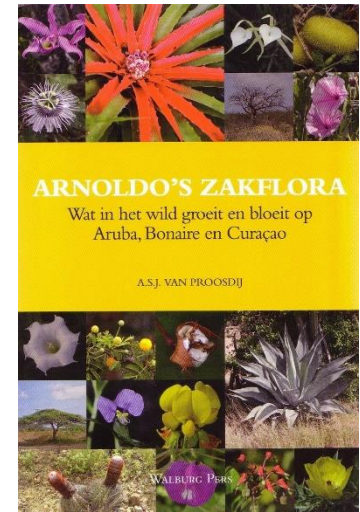
Flora – Biodiversity Hotspots

Flora

- Aruba: 352 soorten (4+11 endemen)
- Bonaire: 389 (1+11 endemen)
- Curaçao: 533 (2+11 endemen)
- Saba: 711
- St Eustatius: 626 (2 endemen)
- St Maarten: ???

} 171 gezamenlijk

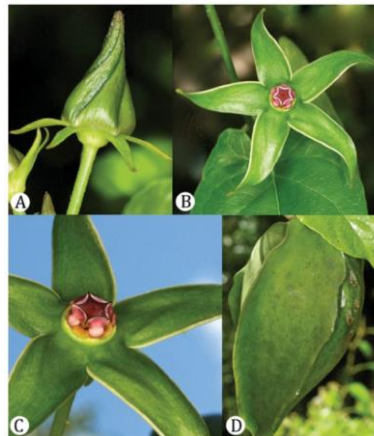
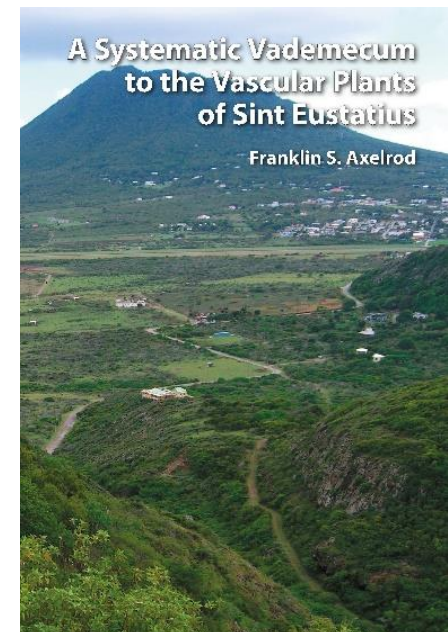
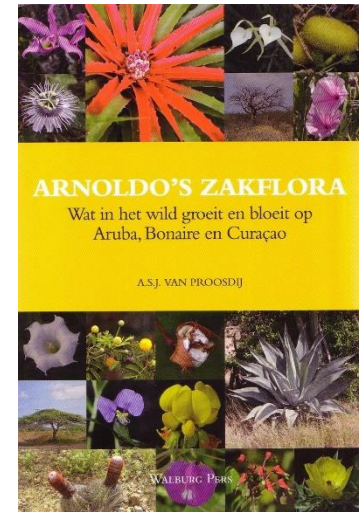

Gonolobus alooensis (2013)

Flora

- Aruba: 352 soorten (4+11 endemen)
- Bonaire: 389 (1+11 endemen)
- Curaçao: 533 (2+11 endemen)
- Saba: 711
- St Eustatius: 626 (2 endemen)
- St Maarten: ???

} 171 gezamenlijk

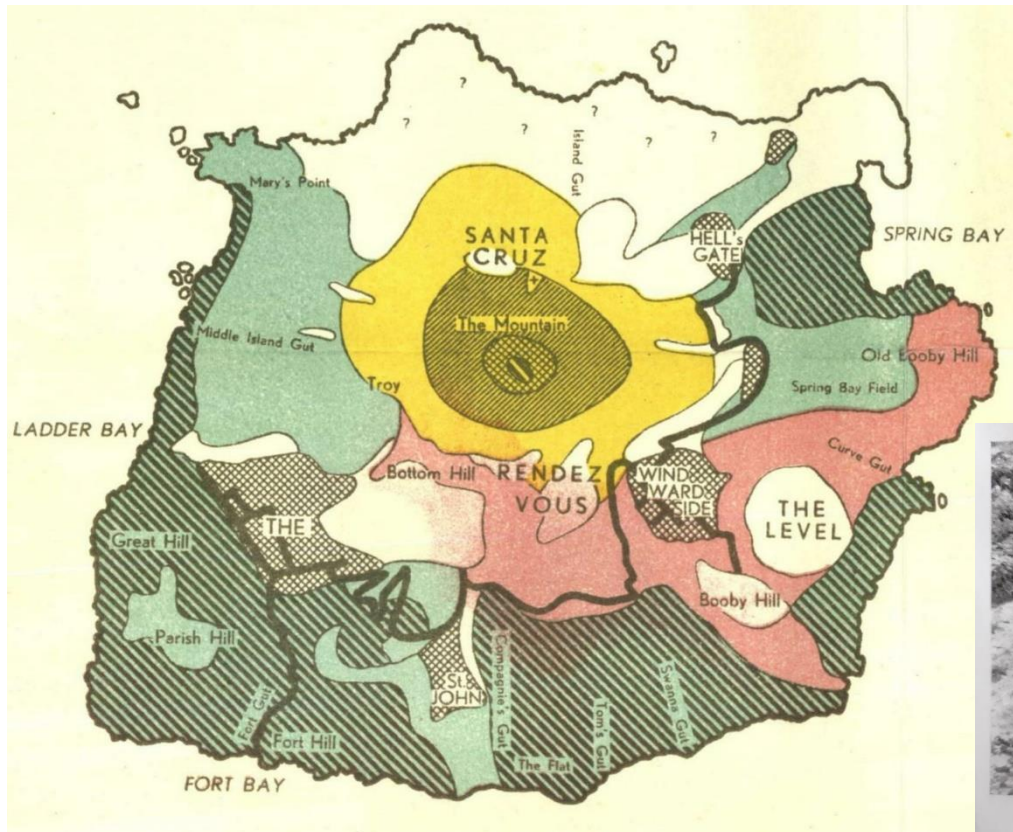

Gonolobus
alooiensis (2013)

Historisch vegetatieonderzoek

- 1956 Stoffers PhD Utrecht University

STUDIES ON THE FLORA OF CURAÇAO
AND OTHER CARIBBEAN ISLANDS

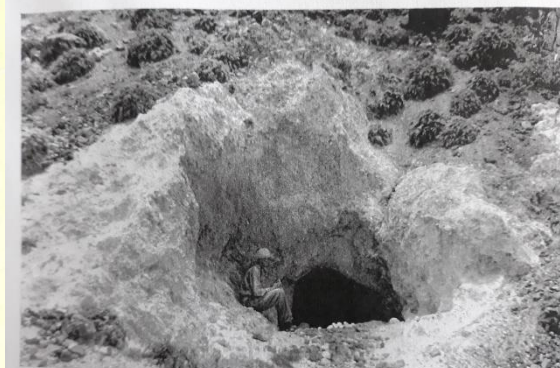
VOLUME I

With 12 text-illustrations, 28 plates, and 4 maps.

THE VEGETATION OF THE NETHERLANDS ANTILLES

BY

A. L. STOFFERS

PELIJKE STUDIEKRING VOOR
DE ANTILLEN", UTRECHT
nber 1956

9b. Entrance of old sulphur mine of Behind the Ridge, Saba (Edmund Hassell).

Historisch vegetatieonderzoek

■ 1956 Stoffers PhD Utrecht University

Beard, J.S., 1949. *The natural vegetation of the Windward and Leeward islands*. Oxford Forestry Memoirs 21, Clarendon Press, Oxford, 192 pp.

ZONAAL ("klimaat")

Regenwoud
Montaan
Bladverliezend
Altijdgroen

AZONAAL ("edaphisch")

Magrove
Strand en duin
Zoutmoeras
Rivierdal (rooi, gut)

primair (climax)

vs

secundair/sub-climax

STUDIES ON THE FLORA OF CURAÇAO
AND OTHER CARIBBEAN ISLANDS

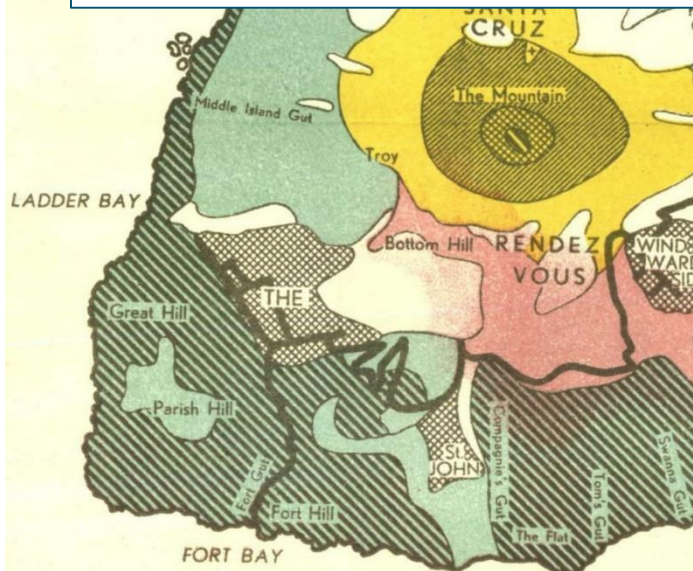
VOLUME I

With 12 text-illustrations, 28 plates, and 4 maps.

THE VEGETATION OF THE NETHERLANDS ANTILLES

BY

A. L. STOFFERS

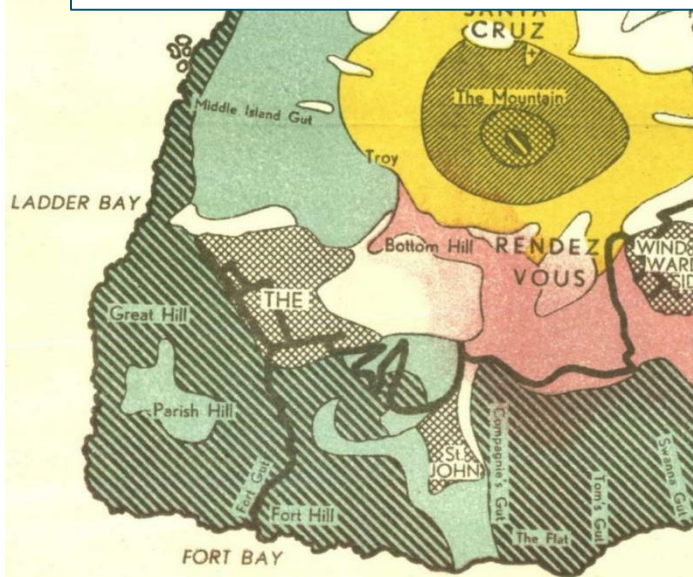
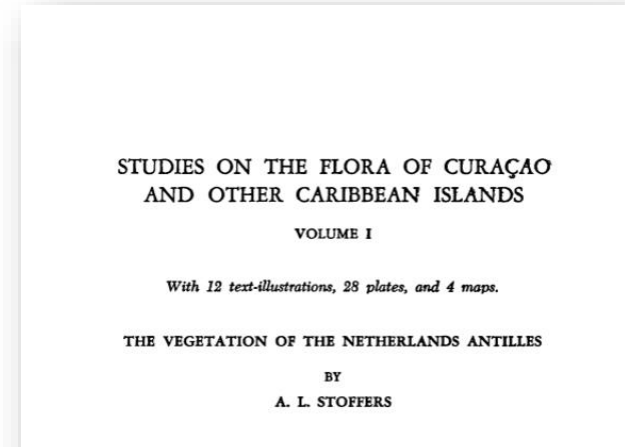

DIEKRING VOOR
N°, UTRECHT

Historisch vegetatieonderzoek

- 1956 Stoffers PhD Utrecht University

Beard, J.S., 1949. *The natural vegetation of the Windward and Leeward islands*. Oxford Forestry Memoirs 21, Clarendon Press, Oxford, 192 pp.

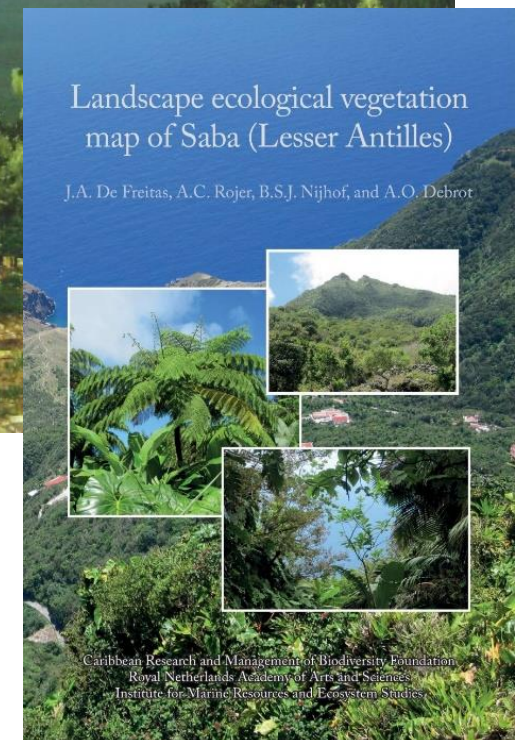
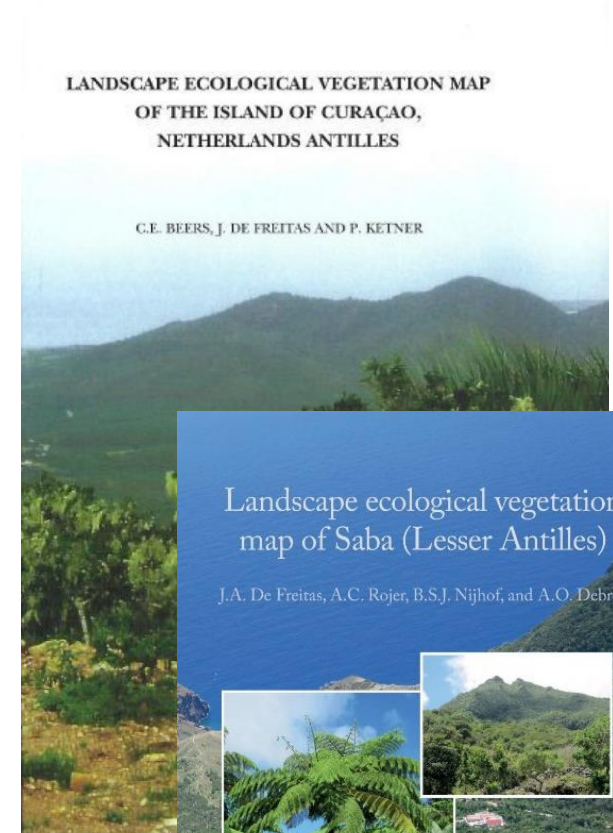
ZONAAL ("klimaat")		
Regenwoud	nat	<i>primair (climax)</i>
Montaan		
Bladverliezend	droog	<i>secundair/sub-climax</i>
Altijdgroen		
AZONAAL ("edaphisch")		
Magrove	azonaal	
Strand en duin		
Zoutmoeras		
Rivierdal (rooi, gut)		

96. Entrance of old sulphur mine of Behind the Ridge, Saba (Edmund Hassell).

Historisch vegetatieonderzoek

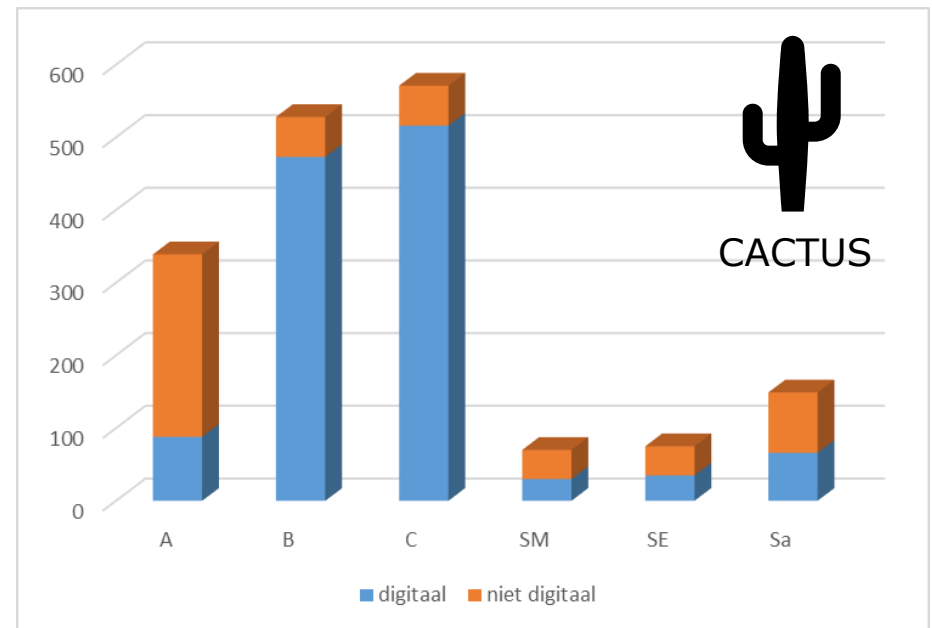
- 1956 Stoffers PhD Utrecht University
- 1987 Christoffelberg (Bokkestijn & Slijkhuis)
- 1997 Vegetatiekaart Curaçao
- 2005 Vegetatiekaart Bonaire
- 2012 Vegetatiekaart St. Eustatius
- 2016 Vegetatiekaart Saba
- Diverse studenten-onderzoeken (1987-2019)
- Coralita onderzoek Ketner & Ernst (2007) + Univ. Utrecht
- Vegetatie St Eustatius (Van Andel e.a.)

Huidig onderzoek WUR

- “Data rescue”
  - VVN7 Vegetatie van de Nederlandse Cariben
  - www.dcbd.nl

Huidig onderzoek WUR

- “Data rescue”
  - VVN7 Vegetatie van de Nederlandse Cariben
  - www.dcbd.nl
- Herhalen van oude opnamen (vegetatiedynamiek)
  - Curaçao: Erik Houtepen → Christoffelberg NP
  - Bonaire: 10 plots herhaald
  - Saba: 34 herhaald + 28 nieuw
  - Exclosures (Bonaire, Curaçao)

Waarom?

- overzicht biodiversiteit
- vergelijking met andere eilanden
- relatie met fauna
- relatie met abiotisch milieu en landgebruik

Vegetatie: sturende factoren

- water (vochtvoorziening), hoogte
- wind (orkanen)
- bodem (vulkanisch, kalk, klei, zand ...)
- begrazing
- geografie (eilanden elk anders)
- azonaal: zout, erosie (steile hellingen), water, ...

Vegetatie overzicht

■ AZONAAL

- Zeegrasbegroeiingen en watervegetatie
- Kust (mangroves, salinas, duinen, strand)
- Pionierbegroeiingen, kliffen, rooien
- Antropogeen (exoten)

■ TROPISCH DROOG BOS

- Met degradatiestadia struweel, grasland, pionier

■ TROPISCH REGENWOUD

- Saba, St. Eustatius

Vegetatie overzicht

■ AZONAAL

- Zeegrasbegroeiingen en watervegetatie
- Kust (mangroves, salinas, duinen, strand, rotskust)
- (kliffen, roeien)
- Antropogeen (exoten)

■ TROPISCH DROOG BOS **meest bedreigde tropisch ecosysteem**

- met secundaire stadia (struweel, grasland, pionier)

■ TROPISCH REGENWOUD

- met secundaire stadia

Zeegras-vegetatie

Lac Bay, Bonaire

	1993	2011-2017
	<i>16 opn.</i>	<i>16 opn.</i>
Thalassia testudinum	100	100
Syringodium filiforme	13	50
Halodule wrightii		38
Halophila stipulacea		69

Mangroves

Bonaire

Rhizophora mangle

Zoutmoeras

Bonaire

Batis maritima
Salicornia bigelowii

Strand en duin

Bonaire

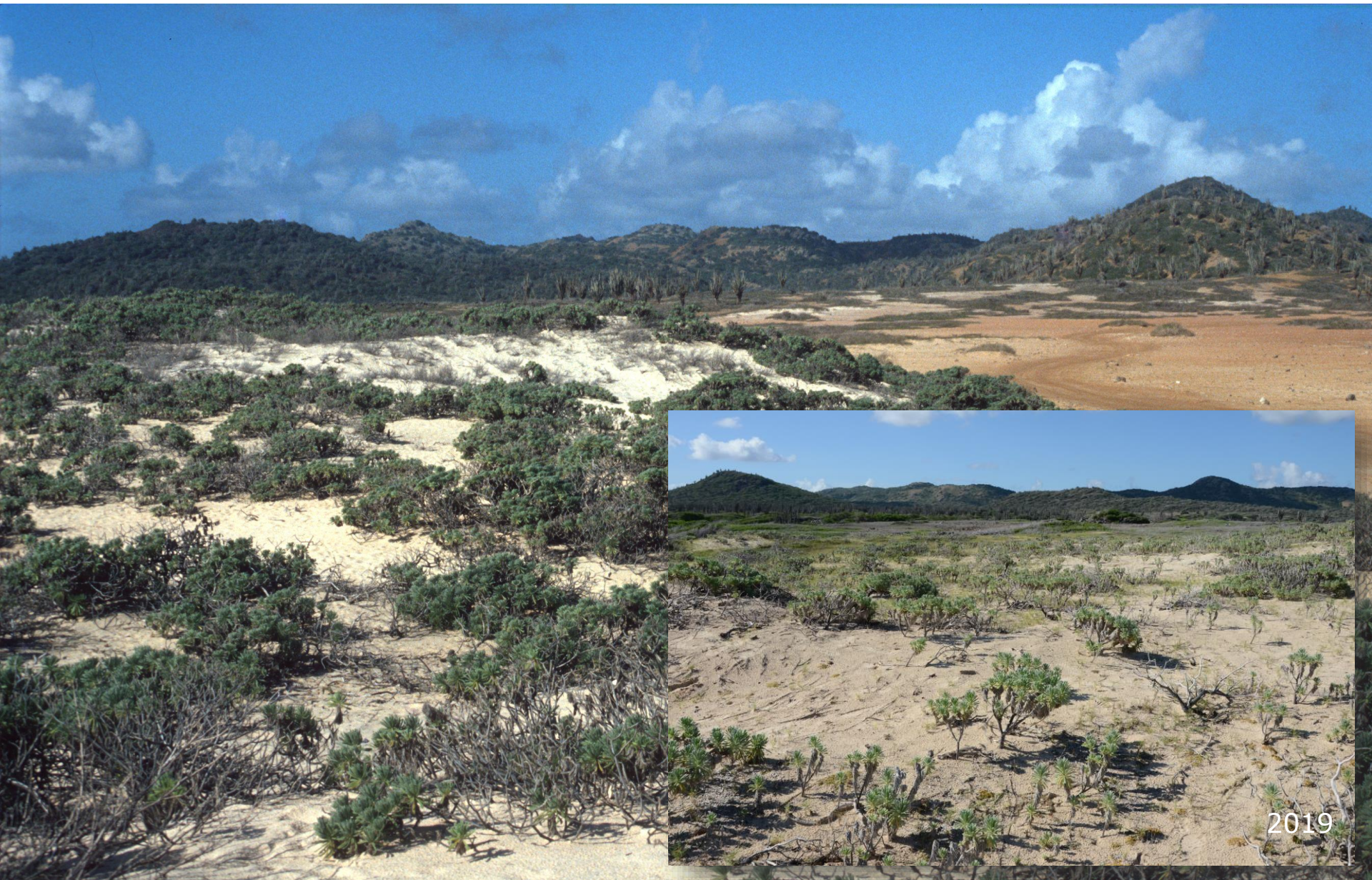

Tournefortia gnaphalodes
(1988)

Strand en duin

Bonaire

Kalkplateaus met *saltspray*

Bonaire

Strumpfia maritima

Vulkanische zeekliffen

St Eustatius

Cocoloba uvifera

Antropogeen

Bonaire

Exoten

Saba

Cryptostegia madagascariensis

Exoten

Saba

Botriochloea pertusa

Exoten

Curaçao

Coralita (*Antigonon leptopus*)

Exoten

St Eustatius

Coralita (*Antigonon leptopus*)

Droog bos: secundaire stadia

Bonaire

Droog bos: secundaire stadia

Bonaire

Droog bos: secundaire stadia

Bonaire

Droog bos: secundaire stadia

Bonaire

Droog bos: secundaire stadia

Saba

Droog bos: secundaire stadia

Saba

1953

climax ?

2020

Droog bos

Bonaire

Sabal lougheediana

Droog bos

Guaiacum sanctum

Guaiacum officinale

Brassavola nodosa

Epifyten

Droog bos: hoge delen Christoffelberg

Curaçao

Bromelia pinguin

Droog bos: top Christoffelberg

Curaçao

Clusia major

Droog bos: rooien

Bonaire

Droog bos: rooien

Curaçao

Sabal antillana

Droog bos: rooien

Curaçao

Hippomane mancinella

Droog bos: Saba, St Eustatius

Saba

Inga laurina

Regenwoud

Saba

Philodendron giganteum

Cyathea muricata

Regenwoud: secundair

Saba

Regenwoud: the Quill

St Eustatius

Regenwoud: the Quill

St Eustatius

Nevelwoud: Elfin Forest

Saba

Freziera undulata

Nevelwoud: Elfin Forest

Saba

Freziera undulata

Pre-Hurricane

Dank voor jullie aandacht

